

**GŁÓWNA BIBLIOTEKA PRACY I ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO -
trzydziestolecie działalności
(tekst otrzymany z Biblioteki we wrześniu 2004)**

Główną Bibliotekę Pracy i Zabezpieczenia Społecznego utworzono 1 stycznia 1974 r., przekształcając istniejący przy Instytucie Pracy i Spraw Socjalnych Działowy Ośrodek Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej. Powołano ją zarządzeniem nr 57 ministra pracy, płac i spraw socjalnych z dnia 4 grudnia 1973 r. Uchwała nr 1 Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 1974 r. nadała jej status biblioteki naukowej.

Biblioteka gromadzi i udostępnia piśmiennictwo z zakresu ekonomicznych i społecznych zagadnień pracy i polityki społecznej, takich jak: organizacja pracy i kierowanie, zarządzanie zasobami ludzkimi, zatrudnienie i przygotowanie kadr, wydajność pracy, socjologia i psychologia pracy, płace, ochrona pracy i bhp, ergonomia, prawo pracy, ubezpieczenia społeczne, pomoc społeczna, warunki bytu ludności, samorząd pracowniczy, związki zawodowe, statystyka pracy.

Główna Biblioteka Pracy pełni trojaka funkcję:

- jest biblioteką resortową, obsługującą pracowników centrali ministerstwa pracy i jednostek podległych
- jest biblioteką naukową, gromadzącą literaturę o określonym profilu, jedną z kilkunastu wyspecjalizowanych bibliotek w skali kraju
- jest centrum informacji o piśmiennictwie z zakresu pracy, popularyzującym zarówno krajowy, jak i zagraniczny dorobek w tym zakresie.

W związku z tą ostatnią funkcją, Biblioteka prowadzi działalność wydawniczą, której plonem są:

- "Bibliografia Ekonomicznych i Społecznych Zagadnień Pracy. Piśmiennictwo polskie", wydawana od 1962 r.
- "Przegląd Dokumentacyjny", miesięcznik prezentujący piśmiennictwo zagraniczne gromadzone w bibliotece, ukazujący się od 1963 r.
- "Komunikat Biblioteki", miesięcznik będący wykazem nabytków Biblioteki, dostępny także na stronie internetowej Biblioteki www.gbpizs.gov.pl

- "Praca - Płace - Sprawy Socjalne", wyselekcjonowana informacja tygodniowa o najciekawszych artykułach z prasy krajowej.
- "Informacja o rozprawach doktorskich i habilitacyjnych z zakresu pracy zakończonych w roku...", rocznik dający obraz naukowych dokonań w dziedzinie pracy.
- bibliografie monotematyczne, wydawane nieregularnie, zawierające literaturę polską i obcą na wybrane tematy. Do chwili obecnej ukazało się w tej serii ponad 90 pozycji. Przykładowe tematy to: zatrudnienie i bezrobocie, problemy rodziny, migracje, ludzie starzy, ubóstwo, ubezpieczenia społeczne, płace, kadra kierownicza, praca kobiet.

Księgozbiór naukowy Biblioteki, w dużym procencie obcojęzyczny, to około 55 000 książek oraz 300 bieżących tytułów czasopism polskich i zagranicznych, z których prawie połowa to jedyne egzemplarze w Polsce. Cenną częścią księgozbioru jest kilkutyśięczny zbiór publikacji Międzynarodowej Organizacji Pracy. Ponadto Biblioteka oferuje dostęp do baz danych z zakresu nauk społecznych i prawnych takich jak: ILOLEX, EconLit, PAIS, LEX, Serwis HR, Polska Bibliografia Prawnicza.

Biblioteka udostępnia swoje zbiory wszystkim zainteresowanym na miejscu w czytelni (21 miejsc) i w Ośrodku Informacji - 2 miejsca. Czytelnia dysponuje księgozbiorem podręcznym, w którym oprócz informatorów i słowników znajdują się podstawowe publikacje zwarte i czasopisma z zakresu pracy i polityki społecznej oraz roczniki statystyczne polskie i międzynarodowe z tej dziedziny. Z wypożyczalni mogą korzystać pracownicy Ministerstwa i jednostek podległych oraz inne biblioteki bądź instytucje w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych. Ponad 50% jej użytkowników to studenci wyższych uczelni, zarówno państwowych, jak i prywatnych, poszukujący literatury do swoich prac semestralnych, licencjackich i magisterskich. Dużą część stanowią też biblioteki i zakłady pracy wypożyczające książki na zasadzie wypożyczeń międzybibliotecznych. Z Głównej Biblioteki Pracy korzystają także pracownicy naukowcy wyższych uczelni oraz instytutów naukowo-badawczych. Wśród pozostałych znajdują się pracownicy administracji centralnej i terenowej, dziennikarze, biblioteki różnych szczebli, emeryci i renciści.

Oprócz tradycyjnych, biblioteka świadczy wiele różnych usług, takich jak: bezpośrednia informacja o zbiorach, informacja o piśmiennictwie krajowym i zagranicznym z zakresu pracy i polityki społecznej, informacja statystyczna, sporządzanie zestawień tematycznych, odpłatne usługi kserograficzne. Uzyskaniu informacji służą różnorodne bazy danych, którymi

dysponuje Biblioteka. Są to tradycyjne katalogi (alfabetyczny i przedmiotowy) i kartoteki, katalog komputerowy oraz nowoczesne bazy na CD-ROM-ach lub dostępne on-line.

Od 1997 roku Główna Biblioteka Pracy i Zabezpieczenia Społecznego wykorzystuje w swojej pracy system biblioteczny TINLIB. Obecnie baza danych liczy ok. 52 tys. rekordów. Składają się na nią wydawnictwa zwarte wprowadzone do inwentarza od 1989 r., pełny zasób czasopism oraz artykuły dot. tematyki pracy z czasopism polskich i zagranicznych od 1997 r. System ten pozwala na przeszukiwanie bazy wg bardzo wielu kryteriów. Do dyspozycji czytelników są 4 stanowiska w wypożyczalni i 2 w Ośrodku Informacji.

Ośrodek Informacji jest działem Biblioteki nastawionym na opracowywanie informacji w sposób zapewniający użytkownikowi jak najszybsze dotarcie do niej. To właśnie w nim powstają wszystkie publikacje GBPiZS, tworzona jest baza danych, z której poprzez terminale korzystają czytelnicy, tutaj czytelnik może znaleźć informację faktograficzną (statystyczną) oraz skorzystać z elektronicznych baz danych prenumerowanych przez Bibliotekę. Tutaj może też otrzymać pomoc w poszukiwaniu potrzebnej literatury, nie tylko tej znajdującej się w zbiorach biblioteki, ale i w internecie. Poprzez dwa terminale dostępne są dla czytelników strony internetowe niektórych bibliotek polskich i zagranicznych (m.in. Biblioteki Narodowej, Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy, Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie, British Library, Library of Congress) i bazy danych organizacji międzynarodowych (ILO, Portal Unii Europejskiej).

Wachlarz usług oferowanych przez Główną Bibliotekę Pracy i Zabezpieczenia Społecznego jest różnorodny i szeroki, tak więc na pewno warto odwiedzić bibliotekę mieszczącą się w Warszawie przy ul. Limanowskiego 23¹

¹ Biblioteka jest czynna w godz. 9⁰⁰- 15³⁰ od poniedziałku do piątku oraz w każdą pierwszą sobotę miesiąca. Szczegółowe dane teleadresowe można znaleźć na stronie internetowej Biblioteki: www.gbpizs.gov.pl